

«МЫ МОЖАМ СТВАРАЦЬ ТРАНСНАЦЫЯНАЛЬНЫЯ КАРПАРАЦЫІ»

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

— **Міхаіл Уладзіміравіч, якія, на ваш погляд, самыя значныя вынікі апошняга Форуму рэгіёнаў?**

— Вынікі трэцяга Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі на тэму «Рэалізацыя ўзгодненай сацыяльна-эканамічнай палітыкі ў Саюзнай дзяржаве: дасягненні, праблемы, шляхі вырашэння і перспектывы» чарговы раз пацвердзілі значнасць такога роду мерапрыемстваў ва ўмацаванні саюзнага будаўніцтва. Дзякуючы падтрымцы прэзідэнтамі Беларусі і Расіі гэтай парламенцкай ініцыятывы форуму сталі новай зручнай пляцоўкай для вызначэння найбольш запатрабаваных кірункаў і формаў рэгіянальнага супрацоўніцтва.

Мне асабліва прыемна адзначыць, што ў рабоце трэцяга Форуму, як і другога, які адбыўся ў мінулым годзе ў Сочы, прынялі ўдзел прэзідэнты нашых краін — Аляксандр Рыгоравіч Лукашэнка і Уладзімір Уладзіміравіч Пуцін. Гэта падкрэслівае вялізнае значэнне, якое надаецца рэгіянальнаму супрацоўніцтву Беларусі і Расіі, з якім мы звязваем вялікія надзеі.

Буйным дасягненнем можна лічыць склад удзельнікаў форуму. Дабіцца такога якаснага дыялогу прадстаўнікоў заканадаўчай і выканаўчай улады, бізнесу, экспертнай суполкі і СМІ на адной пляцоўцы само па сабе няпроста. Але толькі такім чынам можна дасягнуць па-сапраўднаму эфектыўных узгодненых дзеянняў, асабліва цяпер, ва ўмовах санкцыйных абмежаванняў, вялікага перадыстансу сусветных рынкаў, крызісаў у глабальнай эканоміцы. Кожнае такое мерапрыемства — гэта яшчэ і сур'ёзны рышок наперад у развіцці Еўразійскага эканамічнага саюза.

Мы можам ствараць самадастатковыя транснацыянальныя карпарацыі па поўным тэхналагічным цыкле і сур'ёзна працаваць на сусветных рынках, сумесна ажыццяўляючы праекты.

У форуме ўдзельнічалі прадстаўнікі 40 суб'ектаў Расійскай Федэрацыі, у тым ліку 13 губернатараў.

У рамках трэцяга Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі прайшлі пасяджэнні дзевяці секцый, падчас якіх было абмеркавана шырокае кола пытанняў двухбаковага ўзаемадзеяння, вызначаны праблемныя пытанні і шляхі іх вырашэння, а таксама выпрацаваны перспектывы кірункі далейшага супрацоўніцтва ў сферы працоўных адносін і сацыяльнай абароны насельніцтва, культуры і турызму, навукі і навукова-тэхнічнай дзейнасці, адукацыі, маладзёжнай палітыкі, аховы здароўя, сродкаў масавай інфармацыі, харчовай бяспекі і прамысловасці.

У рабоце секцый прынялі ўдзел звыш 780 чалавек, з дакладамі на іх выступілі 119 удзельнікаў.

Традыцыйна выніковасць форуму праявілася не толькі ў актывізацыі двухбаковага ўзаемадзеяння ў сферы сацыяльна-эканамічнай палітыкі нашых краін, але і ў рэалізацыі канкрэтных камерцыйных ініцыятыў. Так, у рамках падрыхтоўкі і правядзення форуму заключана камерцыйных кантрактаў на суму, эквівалентную больш як 300 млн долараў ЗША.

Падчас форуму і яго мерапрыемстваў падпісана 39 пагадненняў паміж урадам Рэспублікі Беларусь і суб'ектамі Расійскай Федэрацыі, рэгіёнамі Беларусі і Расіі, шэраг праграм супрацоўніцтва ў розных галінах сацыяльна-гуманітарнай сферы. У прыватнасці, дагаворныя адносіны з нашай краінай наладзілі Томская вобласць, Пермскі край і Рэспубліка Хакасія.

Не застаўся без увагі і парламенцкі складнік — на палях форуму адбылося пасяджэнне міжпарламенцкай камісіі Савета Рэспублікі і Савета Федэрацыі па міжрэгіянальным супрацоўніцтве, прысвечанае абмеркаванню практычных пытанняў ўзаемадзеяння па інфармацыйным забеспячэнні інтэграцыйных працэсаў у рамках Саюзнай дзяржавы, а таксама гарманізацыі нацыянальных заканадаўстваў у сферы аховы здароўя (ва ўмовах функцыянавання з 2016 года ў рамках ЕАЭС адзінага рынку лекавых сродкаў і медыцынскіх вырабаў).

— Наколькі нам удаецца прасунуцца ў сферы не проста ўзаемнага гандлю, а ў стварэнні сумесных вытворчасцяў з выходам на новыя рынкі, у тым ліку трэціх краін?

— Ва ўмовах нестабільнасці на сусветных рынках для нас асабліва важным уяўляецца ўзмацненне прамысловай кааперацыі, ўзаемнай падтрымкі адзін аднаго, а гэта магчыма зрабіць толькі шляхам узгодненых і ўзаемавыгадных дзеянняў.

На гэты момант увага засяроджана на ліквідацыі бар'ераў для свабоднага перамяшчэння тавараў і паслуг і стварэнні роўных магчымасцяў для дзейнасці суб'ектаў гаспадарання дзвюх краін, у тым ліку ў працэсе дзяржазакупак.

Безумоўна, хацелася б большага. Нам патрэбна адзіная прамысловая палітыка, больш шчыльная каардынацыя ў аграпрамысловай і іншых сферах, пераход да выпуску навукаёмістай і высокатэхналагічнай прадукцыі. З-за аб'ектыўных абставін, калі ёсць праблемы ў рабоце з далёкім замежжам, і беларускаму, і расійскаму бізнесу адкрываюцца спрыяльныя магчымасці для вядзення сумеснай інвестыцыйнай камерцыйнай дзейнасці.

Дзякуючы міжрэгіянальным сувязям вытворчай кааперацыі звязана больш як 8 тысяч беларускіх прадпрыемстваў, працуюць больш за тысячы сумесных вытворчасцяў. Мяркую, што стварэнне сумесных расійска-беларускіх кампаній, а таксама іх арганізацыю з удзелам рэзідэнтаў з трэціх краін нам мета-згодна разглядаць як прыярытэт беларуска-расійскага супрацоўніцтва. Нашы планы — стварэнне сумеснага прадукту для выхаду на рынкі трэціх краін.

— Якія з расійска-беларускіх рэгіёнаў найбольш плённа працуюць і ў чым тут прычына: асаблівасці сувязі, роля ўлад, геаграфічны складнік ці іншае?

— Беларусь і Расія ставяцца да эфектыўнасці рэгіянальнага супрацоўніцтва вельмі сур'ёзна. Можна казаць пра існаванне двух узроўняў

супрацоўніцтва — нароўні з міждзяржаўнымі аспектамі ўзаемадзеяння актыўна развіваюцца сувязі рэгіянальных. Сёння Беларусь падтрымлівае прамыя гандлёва-эканамічныя адносіны з 80 рэгіёнамі Расійскай Федэрацыі, у тым ліку з 66 рэгіёнамі — на падставе заключаных пагадненняў аб доўгатэрміновым супрацоўніцтве.

У рамках міжрэгіянальнага супрацоўніцтва заключана больш як 300 пагадненняў і дагавораў паміж абласцямі Рэспублікі Беларусь, Мінскам і суб'ектамі Расійскай Федэрацыі, а таксама паміж беларускімі раёнамі, гарадамі і расійскімі муніцыпальнымі ўтварэннямі. Паміж большасцю беларускіх і расійскіх рэгіёнаў створаны рабочыя групы, якія працуюць і рэалізуюць гэтыя пагадненні.

З пачатку гэтага года гандаль ажыццяўляўся з 79 расійскімі рэгіёнамі. У «дзясятку» лідараў, якія імпартуюць тавары з Беларусі, увайшлі Масква, Санкт-Пецярбург, Бранская, Ленінградская, Маскоўская, Ніжагародская, Растоўская, Смаленская вобласці, Краснадарскі край, Рэспубліка Татарстан. На іх долю прыпадала 70,4% беларускага экспарту ў Расійскую Федэрацыю.

У «дзясятку» лідараў, якія пастаўляюць тавары ў Беларусь, увайшлі Масква, Санкт-Пецярбург, Цюменская, Смаленская, Калужская, Маскоўская, Ніжагародская вобласці, рэспублікі Башкартастан і Татарстан, Пермскі край. На іх долю прыпадала 78,2% расійскага імпарту ў Рэспубліку Беларусь.

Прамые кантакты на ўзроўні кіраўнікоў рэгіёнаў дазваляюць найбольш эфектыўна задзейнічаць увесь напрацаваны патэнцыял гандлёва-эканамічных, навукова-тэхнічных і культурных сувязяў і дабівацца канкрэтных вынікаў.

Таму, кажучы пра выніковасць форуму, я магу прывесці шэраг паспяховых прыкладаў актывізацыі супрацоўніцтва.

Так, напрыклад, у Калужскай вобласці беларускімі арганізацыямі актыўна ўзводзяцца жылыя кварталы.

Актыўна, нягледзячы на тэрытарыяльную аддаленасць, развіваецца супрацоўніцтва з Сахалінскай вобласцю, дзе рэалізуецца шэраг сумесных праектаў у сферы аграпрамысловага комплексу, пасажырскага транспарту, паставак кар'ерных самазвалаў «БелАЗ», што прывяло да росту таваразвароту з Сахалінскай вобласцю за 2015 г. у 5,8 раза, а ў студзені—сакавіку 2016 г. — у 13 разоў.

Сумесна з партнёрамі з Омскай вобласці рэалізуецца інвестыцыйны праект «Стварэнне прадпрыемства па вытворчасці тэхнічнага вугляроду» ў СЭЗ «Магілёў».

Кемераўская вобласць стала не толькі адным з асноўных спажыўцоў самазвалаў вядомай маркі «БелАЗ», але і выпрабавальным палігонам новых мадэляў беларускай велікагрузнай тэхнікі. Разгорнута работа па ўдзеле беларускіх арганізацый у стварэнні станкабудаўнічага кластара ў вобласці.

Актыўна развіваецца супрацоўніцтва беларускіх рэгіёнаў з Масквой.

Традыцыйна бліскім партнёрам Беларусі з'яўляецца Новасібірская вобласць, спектр кірункаў супрацоўніцтва з якой цяпер працягвае пашырацца. Раней гэта былі ў асноўным гарадскі транспарт і спецтэхніка, сёння гэта ўжо шэраг прадуктаў харчавання і новыя лагістычныя рашэнні па пастаўках беларускай прадукцыі за Урал у цэлым.

Беларусь падтрымлівае прамыя гандлёва-эканамічныя адносіны з 80 рэгіёнамі Расійскай Федэрацыі, у тым ліку з 66 рэгіёнамі — на падставе заключаных пагадненняў аб доўгатэрміновым супрацоўніцтве.

Актывізуецца цікавасць да супрацоўніцтва з боку Томскай вобласці і Краснаярскага краю, Рэспублікі Саха (Якуція), Хабарэўскага края, Амурскай вобласці, рэгіёнаў Забайкалля. Дастаткова паглядзець на рэсурсны патэнцыял і фактычны ўзровень спажывецкіх выдаткаў гэтых рэгіёнаў, каб ацаніць перспектывы найбліжэйшых гадоў і каласальны патэнцыял развіцця адносін.

Відавочна, што беларуска-расійскае рэгіянальнае ўзаемадзеянне носіць шматпланавы і ўсёабдымны характар і паступальна развіваецца па ўсіх напрамках.

Усё гэта дасягаецца ў тым ліку дзякуючы прамым кантактам кіраўнікоў рэгіёнаў і Форумам рэгіёнаў, якія ладзяцца Саветам Рэспублікі і Саветам Федэрацыі.

— Сёння ва ўсім свеце тон задаюць транснацыянальныя карпарацыі, якія адкрываюць свае вытворчасці ў розных рэгіёнах свету. Ці могуць такія карпарацыі быць створаныя сумесна расійскімі і беларускімі вытворцамі? Што гэтаму перашкаджае?

— Відавочна, што сёння сусветная эканоміка, якая традыцыйна грунтавалася на перамяшчэнні таварных патокаў, паступова саступае месца эканоміцы, заснаванай на

перамяшчэнні капіталаў. Увесь свет глабалізуецца і працуе над тым, каб аб'ядноўваць гандлёвы, прамысловы і інтэлектуальны капітал у адзіную сістэму. Пэўная работа вядзецца і ў нашай краіне, але ўяўляецца, што ў гэтым кірунку павінны быць задзейнічаны не толькі нацыянальныя вытворцы, якія аб'ядноўваюць навуку, вытворчасць, сэрвіс, але і замежныя кампаніі, паколькі ўсё ж галоўную ролю ў фарміраванні патокаў капіталу паміж краінамі і рэгіёнамі адыгрываюць транснацыянальныя карпарацыі.

З улікам нашых стратэгічных адносін з Расіяй, безумоўна, самы аптымальны варыянт — гэта прыцягненне да стварэння сумесных праектаў менавіта расійскіх кампаній. Паміж нашымі краінамі ўжо рэалізуюцца перспектывныя праекты ў прамысловасці, у машынабудаванні, біятэхналогіях, энергетыцы, навучы, якія ў будучыні змогуць трансфармавацца ў транснацыянальныя карпарацыі. Паскорыць гэты працэс заклікана работа, якая вядзецца ў сферы фарміравання адзінай прамысловай палітыкі. Валодаючы інтэлектам, прамысловым і сыравінным патэнцыялам, мы можам ствараць самадастатковыя транснацыянальныя карпарацыі па поўным тэхналагічным цыкле і сур'ёзна працаваць на сусветных рынках, сумесна ажыццяўляючы праекты. Вялізны патэнцыял для рэалізацыі сумесных праектаў мы бачым таксама ў электроннай і лёгкай прамысловасці, сельскай гаспадарцы.

— Якімі вы бачыце перспектывы Форуму рэгіёнаў? Ці магчыма далучэнне да гэтага праекта іншых краін, скажам, ЕАЭС?

— Саюзная дзяржава Беларусі і Расіі сёння з'яўляецца паспяховым інтэграцыйным праектам і самым выніковым на постсавецкай прасторы. Задача на сучасным этапе развіцця нашага аб'яднання заключаецца ў напаўненні яго канкрэтным зместам. Я ўжо неаднаразова казаў, што добры рэзерв такога напаўнення — рэгіянальнае супрацоўніцтва. Вынікі трох беларуска-расійскіх форумуў наглядна гэта дэманструюць. Таму, безумоўна, пашырэнне міжрэгіянальных кантактаў, іх якасны змест могуць стаць лакаматывамі інтэграцыі і ў рамках ЕАЭС. Вынік прыстасавання да партнёрства рэгіёнаў Казахстана, Арменіі і Кыргызстана можа быць вельмі важкім, але толькі ў тым выпадку, калі гэта будзе наступствам вядзення ўзгодненай працы ўсіх дзяржаў — членаў ЕАЭС па гарманізацыі заканадаўства, забеспячэнні выканання планаў па ліквідацыі бар'ераў, стварэнні ўмоў для «чатырох свабод» (тавары, паслугі, капітал і рабочая сіла), стварэнні роўных умоў суб'ектам гаспадарання, развіцці вытворчай кааперацыі.

— Якія аспекты будучы абмяркоўвацца на наступным Форуме рэгіёнаў?

— Чацвёрты форум адбудзецца ў Расійскай Федэрацыі. Плануецца, што на ім будуць разгледжаны пытанні высокіх тэхналогій, інвацыянага развіцця і інфармацыйнага грамадства.

Сёння надзейныя вытворчыя сувязі і інтэграцыя вытворчых магчымасцяў пры ўкараненні інвацыйных тэхналогій асабліва важныя. Ва ўмовах знешнепалітычнай нестабільнасці для прадпрыемстваў жыццёва важна знаходзіць альтэрнатыўныя варыянты высокатэхналагічнага імпартазамышчэння і стабільнага супрацоўніцтва. Таму важна абмяркоўваць і прапрацоўваць магчымасці кансалтыngu ў трансферы інвацый ад распрацоўкі да іх укаранення ў вытворчасць пры ўдзеле прадстаўнікоў навукі, тэхнапаркаў рознай накіраванасці і кіраўнікоў, якія адказваюць за мадэрнізацыю розных галін эканомікі.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.
medvedeva@zviazda.by